

QuickScan Flora en fauna

Biezen 49 en 53 Boskoop

Rapport nr. 2018.0231
November 2018

Taharo

Ecologisch advies
Valleiweg 51
30911 DB Rhenen
www.taharo.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
Werkwijze QuickScan flora en fauna	2
2 Planbeschrijving	3
Ligging van het plangebied	3
Huidige situatie	3
Toekomstige situatie	4
3 Toetsing gebiedsbescherming	8
Wettelijke gebiedsbescherming	10
Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid	10
4 Toetsing beschermde houtopstanden	12
5 Toetsing soortbescherming	13
Vogels	14
Vleermuizen	14
Grondgebonden zoogdieren	15
Reptielen	15
Amfibieën	16
Vissen	17
Ongewervelde dieren	18
Vaatplanten	18
6 Conclusie	20
7 Samenvatting	21
8 Geraadpleegde bronnen	22

1 Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging, om woningbouw te kunnen realiseren, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Om-trent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de huidige natuurwaarden is op 8 november 2018 van circa 12.30 – 13.30 uur door een ecooloog van Taharo¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan.

De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betroffen: licht bewolkt, met een zuidenwind van 2 Bft, 9,2 °C en geen neerslag. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Holland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

---

¹ Taharo is aspirant lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Planbeschrijving

Ligging van het plangebied

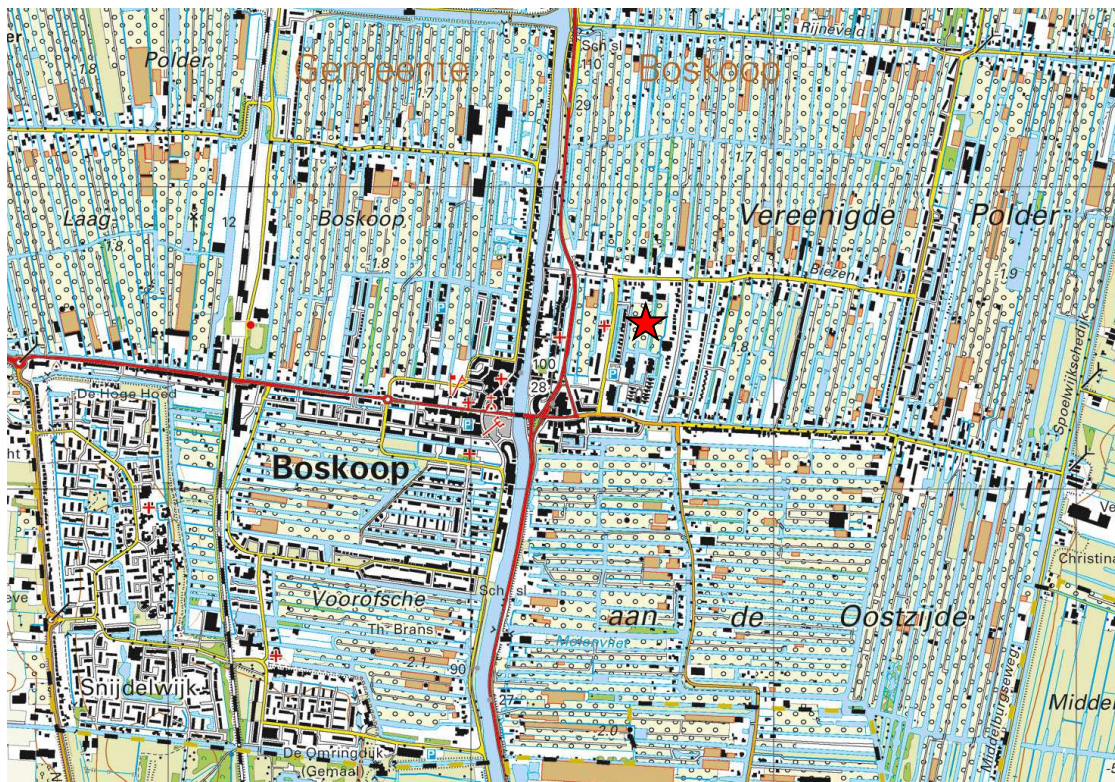
Het plangebied is gelegen aan de Biezen 49 en 53 te Boskoop in de dorpskern. Volgens de topografische kaart van Nederland kaartblad 50E (schaal 1:25.000) zijn de coördinaten van het midden van het plangebied $X = 105.580$, $Y = 454.581$. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1. Luchtfoto met het plangebied rood omlijnd.

Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in het noordelijk deel van de dorpskern van Boskoop. De Biezen is een van de bebouwingslinten van de dorpskern van Boskoop. Het plangebied zelf bestaat achter een brede, bestraatte oprit en twee loodsen, voornamelijk uit agrarisch land waar sierteelt op werd/wordt gekweekt. In feite valt het plangebied uiteen in twee delen, gescheiden door een watergang. Het westelijke deel van het plangebied is deels grasland en deels zwarte aarde (voormalig sierteelt), het oostelijke deel is momenteel nog een boomkwekerij met jonge cultivars. Aan de noordkant van beide percelen staat een loods. Binnen het plangebied staan dus twee bouwwerken, de twee loodsen. Er zijn binnen en rondom het plangebied verschillende watergangen aanwezig. Figuren 4 t/m 23 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 2. Topografische kaart plangebied (rode ster).

Toekomstige gewenste situatie

Het planvoornemen betreft de sloop van de bestaande bouwwerken en de realisatie van ca. 22 grondgebonden woningen. Het zijn ruime vrijstaande en/of geschakelde twee-onder-een-kapwoningen. De woningen worden aan de westzijde van het plangebied in een rechtlijnige structuur gesitueerd. Aan de oostzijde van het perceel, het deel waar momenteel de boomkweek nog aanwezig is, wordt een groenstrook en een 'speeleiland' gerealiseerd. De bestaande houtakker centraal in het plangebied blijft bestaan als onderdeel van de landschappelijke structuur. De bestaande watergangen worden grotendeels behouden. Figuur 3 geeft een impressie van de toekomstige gewenste situatie.

Figuur 3. Situatieschets van de gewenste ontwikkeling

Figuur 4. Overzicht van het westelijk deel van het plangebied, gezien vanaf de zuidzijde richting het noorden.

Figuur 5. De zwarte aarde op het meest westelijke deel van het plangebied, waar in het verleden sierteelt was.

Figuur 6. Overzicht van het westelijk deel van het plangebied, gezien vanaf de noordzijde richting het zuiden

Figuur 7. De watergang die aan de westkant het plangebied ligt. Het linker deel van de foto behoort tot het plangebied.

Figuur 8. Watergang in het midden van het plangebied, grenzend aan het westelijk deel van het plangebied, met op de achtergrond de houtwal.

Figuur 9. Watergang in het midden van het plangebied, grenzend aan het westelijk deel van het plangebied, met op de achtergrond de houtwal.

Figuur 10. De loods op het noordwestelijk deel van het plangebied. Foto genomen vanaf het westelijk deel, richting het noorden.

Figuur 11. Gebroken raam in de loods op het noordwestelijk deel van het plangebied. Foto genomen vanaf het westelijk deel, richting het noorden.

Figuur 12. Interieur van de loods op het noordwestelijk deel van het plangebied.

Figuur 13. Losliggende dakrand aan de oostkant van de loods op het noordwestelijk deel van het plangebied

Figuur 14. Bomenkweek op het oostelijk deel van het plangebied.

Figuur 15. Bomenkweek op het oostelijk deel van het plangebied.

Figuur 16. Zuidelijke grens van het plangebied, aan het oostelijke deel van het plangebied

Figuur 17. Zuidelijke grens van het plangebied, aan het westelijke deel van het plangebied

Figuur 18. Watergang in het midden van het plangebied, met de houtakker op de achtergrond

Figuur 19. Watergang in het midden van het plangebied, met de houtakker op de achtergrond

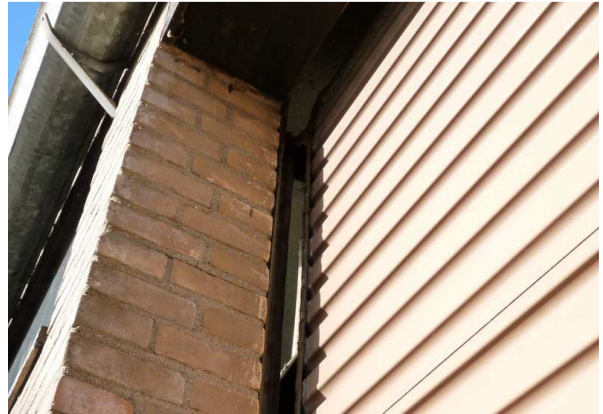
Figuur 20. De loods op het noordoostelijk deel van het plangebied. Foto genomen vanaf het westelijk deel, richting het oosten.

Figuur 21. De loods op het noordoostelijk deel van het plangebied. Foto genomen richting het westen.

Figuur 22. Kier langs beschot aan de loods op het noordoostelijk deel van het plangebied

Figuur 23. Openingen in de loods op het noordoostelijk deel van het plangebied

3 Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

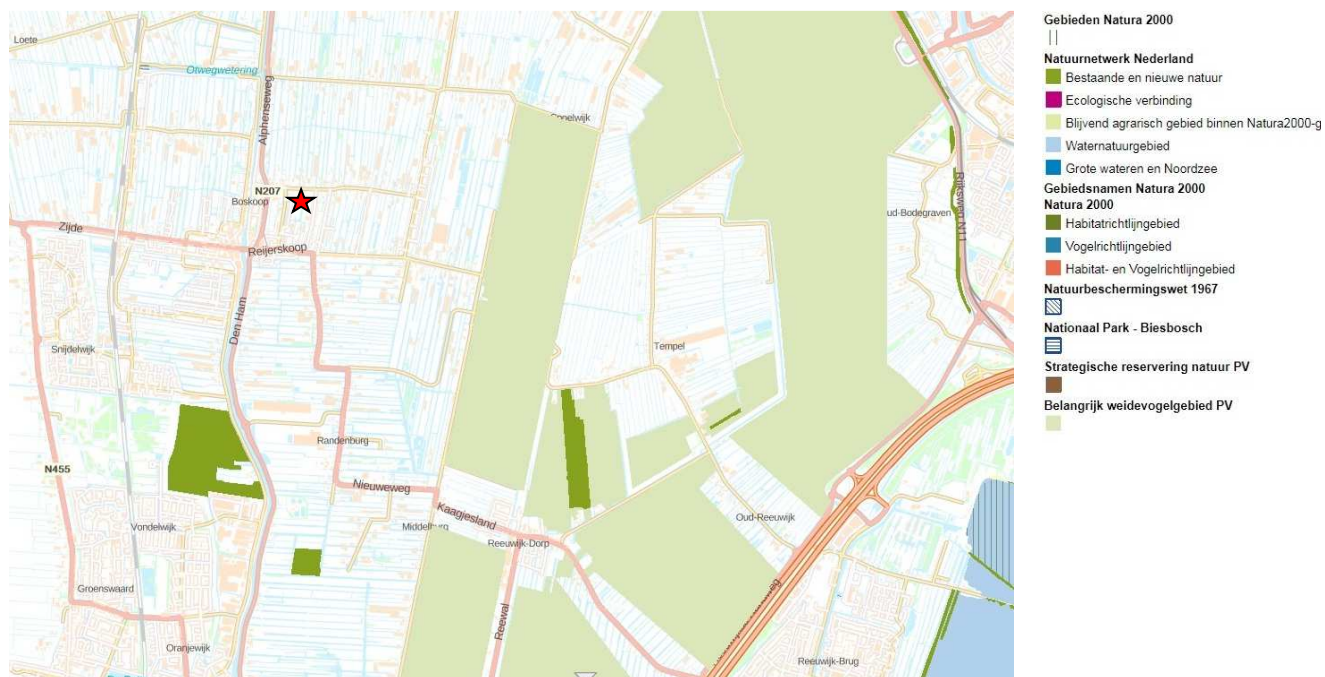
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde wettelijke beschermde natuurgebieden zijn Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein op 5,7 km afstand en Nieuwkoopse plassen & De Haack op 6,2 km afstand (zie figuur 24). Gezien de afstand en de aard van de ontwikkeling is een toename aan stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is daarmee redelijkerwijs verwaarloosbaar. Volledige uitsluitel hieromtrent kan alleen worden verkregen middels een enkelvoudige Aeries-berekening. Vervolgonderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000, wordt echter niet noodzakelijk geacht.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen. Daarnaast bestaat in de provincie Zuid-Holland de groene buffer en strategische reservering natuur.

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (zie figuur 24). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1,7 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Daarnaast valt het plangebied niet binnen of in de buurt van de groene buffer, of strategische reservering natuur. Ook deze gebieden zullen bij de uitvoer van de plannen niet worden aangetast.

Figuur 24. Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden, de rode ster geeft de ligging van het plangebied weer.

4 Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien het plangebied zich binnen de bebouwde kom bevindt en de houtwal in het midden van het plangebied intact blijft, is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

5 Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Vogels (artikel 3.1 Wnb)

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de eerste categorie (art. 3.10 Wet natuurbescherming) met een lichte toets verleend. Voor de tweede en derde categorie geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat

deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn rond het plangebied enkele algemeen voorkomende vogels waargenomen waaronder meerkoet, meerdere soorten eenden, meerdere blauwe reigers, Vlaamse gaai, ekster en houtduif. Er is op diverse plaatsen houtige beplanting aanwezig binnen het plangebied, en er zijn natuurlijke oevers.

In de nabije omgeving (op 0-1 km afstand van het plangebied) zijn waarnemingen bekend van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals sperwer, buizerd, en gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten zoals gierzwaluw en huismus. Binnen het plangebied zijn voor geen van deze soorten nesten, of geschikte nestplaatsen aangetroffen. De loodsen hebben geen daken die geschikt zijn voor huismus of gierzwaluw. De westelijke te slopen loods heeft een plat dak. De oostelijke loods heeft een dak met golfplaten en is eveneens ongeschikt voor gierzwaluw of huismus.

Het plangebied is eveneens ongeschikt als foerageergebied voor roofvogels, het ligt hiervoor te stedelijk, en ingesloten binnen de bebouwing van het dorp.

Subconclusie

Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn op voorhand uitgesloten.

Door de ingreep verdwijnt houtige beplanting een strook gras en kruiden. Met de planontwikkeling kan hier verstoring van broedende vogels, zoals merel, heggemus en andere zangvogels plaatsvinden. Ook kan verstoring van broedende watervogels plaatsvinden als dicht bij de natuurlijke oevers gewerkt wordt. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of nabije omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen, o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laat-

vlieger en meervleermuis. Alle soorten vleermuizen zijn Europees beschermde soorten, hiervoor geldt geen provinciale vrijstelling. De te slopen loodsen (zie figuur 25) hebben op meerdere plaatsen openingen die geschikt zijn voor vleermuizen (zie foto's 11, 13, 22 en 23). Er zijn in beide loodsen meerdere geschikte openingen voor vleermuizen aanwezig. Er is open water in de directe omgeving (zie foto's 7, 9, 17, 18 en 19) en er is in ruime mate sprake van opgaande houtige gewassen in de directe omgeving van de loodsen, geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Figuur 25. Locatie van de twee gebouwen (geel omlijnd) die mogelijk vleermuizen kunnen herbergen.

subconclusie

De openingen in de loodsen zijn op een zeer geschikte hoogte voor vleermuizen. Het feit dat de loodsen direct gelegen zijn aan een water met veel natuurlijke begroeiing, maakt dat deze openingen aantrekkelijk kunnen zijn voor vleermuizen. Het verdwijnen van vaste rust- en verblijfplaatsen in (een van) de loodsen is niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar de functies van de loodsen voor vleermuizen is noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt weinig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel, veldspitsmuis en huisspitsmuis kunnen met name het achterste deel van het plangebied, in de houtopslag en in het gras worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een

provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON komt in de omgeving van het plangebied de ringslang (Wnb-andere soorten) voor. Binnen het plangebied zijn echter geen broeihopen, of andere sporen aangetroffen die wijzen op een landhabitat voor de ringslang. De waarnemingen hebben betrekking op het buitengebied en natuurgebieden in de buurt. Beschermde soorten reptielen zoals de uit de omgeving bekende ringslang (Wnb-andere soorten) zijn, gezien het aanwezige ongeschikte habitat, niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten voor reptielen zijn dan ook op voorhand uit te sluiten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Bij ruimtelijke ontwikkeling geldt voor deze soorten een provinciale vrijstelling. Binnen het plangebied kan incidenteel een dergelijke soort worden aangetroffen, afkomstig uit de watergangen binnen en rondom het plangebied.

Volgens de verspreidingsgegevens is in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad (Wnb-Hrl) en alpenwatersalamander (Wnb-andere soorten) bekend.

Voortplantingslocaties van de rugstreeppad kenmerken zich over het algemeen als wateren die zich in de pioniersfase bevinden: ondiepe, meestal geheel vegetatieloze, tijdelijke watertjes. Voorbeelden zijn volgelopen greppels, regenplassen en karrensporen (rijsporen in het algemeen). Daarnaast zijn voortplantingsplaatsen ook te vinden in vennen en ondergelopen graslanden en in duinplassen. In akker- en graslandgebieden plant de soort zich voort in enkele dagen geleden geschoonde sloten, dus sloten die door het schonen weer in de pioniersfase bevinden. De watergangen binnen en rondom het plangebied voldoen hier niet aan en zijn om die reden niet aan te merken als voortplantingsplaats van de rugstreeppad.

Het landhabitat van de rugstreeppad kenmerkt zich door dat de rugstreeppad zich ingraaft in vergraafbare bodems, of ze schuilen onder elementen zoals tegels, pellets of

tractorbanden. In de winter dienen de verblijfplaatsen vorstvrij te zijn. De overwinteringslocatie dient boven het grondwater gelegen te zijn. Er liggen op het plangebied geen losse tegels, banden of andere, in de winter vorstvrije, losliggende elementen waaronder een rugstreeppad kan schuilen. Er ligt eveneens geen vergraafbaar zand op het plangebied. Het plangebied is om die reden niet geschikt als landhabitat voor de rugstreeppad. Daarnaast is gezien de relatief stedelijke ligging, kolonisatie door rugstreeppad vanuit natuurgebieden eveneens zeer onwaarschijnlijk.

Alpenwatersalamanders zijn te vinden in de buurt van loofbos of houtwallen, heggen en struwelen en ook in tuinen. Het voortplantingswater is voornamelijk stilstaande, niet te voedselrijke wateren, zoals greppels, bospoelen en vennen. Vaak worden ze ook aangetroffen in (karren)sporen met een leembodem, mits niet frequent bereden. Deze zijn binnen het plangebied niet aanwezig.

Overwintering van de alpenwatersalamander vindt plaats op het land. Tijdens de landfase en de overwintering worden holtes onder platte stenen, dood hout, boomstobben en holen van kleine zoogdieren als dekking gebruikt. Alpenwatersalamanders blijven in de buurt van het water (tot 1 km). Het plangebied biedt in theorie mogelijk wel geschikt landhabitat voor de alpenwatersalamander, echter, de watergangen zijn bijna allen te diep en hebben een ongeschikte walbeschoeiing om geschikt te zijn voor de alpenwatersalamander. Gezien de relatief stedelijke ligging, en de voor alpenwatersalamander ongeschikte walbeschoeiing, is kolonisatie door alpenwatersalamanders vanuit natuurgebieden eveneens zeer onwaarschijnlijk.

Subconclusie

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort, waaronder de rugstreeppad en alpenwatersalamander veroorzaken. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen. Het is echter wel mogelijk dat tijdens de werkzaamheden de juiste omstandigheden worden gecreëerd voor de rugstreeppad. Deze soort staat bekend om zijn vermogen om nieuw leefgebied te koloniseren. Om dit te voorkomen wordt geadviseerd tijdens de werkzaamheden de langdurige opslag van los zand en langdurige (met name in het voorjaar) aanwezigheid van ondiepe plassen te vermijden.

Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de grote modderkruiper. De watergangen binnen het plangebied zijn voor het grootste deel beschoeid. De beschoeide watergangen bevatten te weinig waterplanten om geschikt te zijn als habitat voor de grote modderkruiper. (zie foto's 7, 16, 17 en 18). Echter, de middenstrook water is niet op deze manier beschoeid, en is meer natuurlijk (zie foto's 9, 17, 18 en 19). Deze middenstrook blijft onaangeroerd. Er verdwijnt ongeveer 10 meter watergang, een dood einde van de watergang in het meest zuidelijke deel van het plangebied, die geen vaste verbinding heeft met de houtwal (zie figuur 26). Deze watergang is deels beschoeid, en deels overgroeid (zie foto 17). Het is waarschijnlijk dat dit een ondiepe plaats is in het watergangensysteem, en in die zin een mogelijke paaiplaats voor de grote modderkruiper (zie figuur 27).

Er zijn geen andere beschermde vissen bekend in de omgeving van dit plangebied.

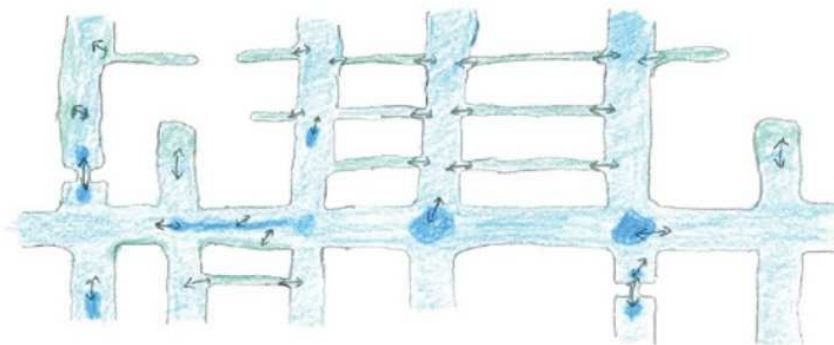

Figuur 26. Overzicht van de watergangen binnen en rondom het plangebied (blauwe lijnen). Het deel van de watergang wat verdwijnt, is rood omcirkeld.

Dit is een publicatie van BIJ12 | Werkt voor Provincies

Figuur 8: Geschikt gebied voor een populatie van grote modderkruipers.

*****

Donkerblauw = diepere delen (overwintering)

Licht blauw = overig habitat

Pijlen = migratie

*****

Figuur 27. Geschikt gebied voor grote modderkruiper

Subconclusie

Het verdwijnen van vaste rust- en verblijfplaatsen in het dode eind van de watergang op het meest zuidelijke deel van het plangebied, is niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar de functie van het dode eind watergang voor de grote modderkruiper is noodzakelijk.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Volgens verspreidingsgegevens van de Vlinderstichting en NDDF zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de Groene glazenmaker (Wnb-Hrl). De Groene glazenmaker heeft in Nederland slechts een waardplant, de krabbenscheer. Deze plant drijft in de zomer in sloten, en zakt in de herfst naar de bodem. Om die reden was het tijdens het veldbezoek niet mogelijk om de aanwezigheid van krabbenscheer uit te sluiten. De sloten blijven echter voor het overgrote deel intact, waardoor de krabbenscheer, indien aanwezig, niet verwijderd wordt. Er is in geen geval sprake van noemenswaardige afname van habitat voor de groene glazenmaker.

Subconclusie

Er is geen aantasting van het leefgebied van de Groene glazenmaker. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor overige strenger beschermde ongewervelde soorten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten en/of habitat. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uit te sluiten.

Vaatplanten

Het plangebied bestaat behalve uit bebouwing en bestrating, voornamelijk uit een strook gras en kruiden, een strook zwarte aarde, een strook aanplant van een boomkwekerij en oevers. Gezien het recente gebruik van de gronden voor sierteelt zijn beschermde vaatplanten op de akkers redelijkerwijze uitgesloten.

Binnen het plangebied zijn in de oevers, en op de graslanden en overige gronden geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Uit de omgeving (0-1 km) zijn eveneens geen beschermde planten bekend. Beschermde soorten vaatplanten zijn gezien de ongeschikte standplaatsen binnen het plangebied niet te verwachten. Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten zijn op voorhand uit te sluiten.

6 Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Bij uitvoering van de (sloop)plannen zijn negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizensoorten niet uitgesloten. Protocollair veldonderzoek naar de functionaliteit van de bebouwing voor vleermuizen wordt noodzakelijk geacht. Indien van toepassing kunnen middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing de (sloop)werkzaamheden alsnog doorgang vinden.
- Het verdwijnen van een vaste rust- en verblijfplaats van de grote modderkruiper in het dode eind van de watergang op het meest zuidelijke deel van het plangebied, is niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar de functie van het dode eind watergang voor de grote modderkruiper wordt noodzakelijk geacht.
- Met betrekking tot de rugstreeppad dient, om kolonisatie tijdens de werkzaamheden te voorkomen, de opslag van zand voor langere tijd, en het ontstaan van ondiepe plassen (met name in het voorjaar) te worden voorkomen.
- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten.
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Vervolgonderzoek ten behoeve van Natura 2000, het NNN en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet) is bij dit plan verder niet aan de orde.

7 Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Nee	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Ja	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Nee	Vervolgonderzoek naar gebruik van woningen door vleermuizen	Bij aanwezigheid is voor de sloop een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Minimaal	Nee	-	-
	Vliegroutes	Minimaal	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Ja	Nee	Vervolgonderzoek naar gebruik van watergangen door grote modderkruiper	Bij aanwezigheid is voor dempen watergang een ontheffing nodig
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 5,7 km	Nee	-	Geen externe versturende factoren
Natuurnetwerk Nederland	ca. 1,7 km	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

8 Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw, rugstreeppad, grote modderkruiper en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravn.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- <https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/> (NNN en natuurbeheerplan Zuid-Holland)